

I.

PEST MEGYEI BÍRÓSÁG

11.P.22.434/2007/25

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Pest Megyei Bíróság a Littner Ügyvédi Iroda által képviselt I. rendű- és II. rendű felpereseknek - a Gayer és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen szerzői jog megsértésének megállapítása iránt indult perében meghozta a következő

Í T É L E T E T

A bíróság megállapítja, hogy az alperes megsértette az I. rendű felperes vagyoni szerzői jogát, amikor hozzájárulása nélkül felhasználta a nevű termék reklámozása céljából készített grafikai művet a 2001. szeptember 20-23-ig tartó kongresszusra készült váltási tanácsadón, jegyzetfüzeten és meghívón.

A bíróság megállapítja, hogy az alperes megsértette a II. rendű felperes személyhez fűződő, a fenti mű egységének védelméhez fűződő szerzői jogát, amikor a művet az eredetnél gyengébb minőségben állította elő.

Kötelezi a bíróság az alperest, hogy a folyóiratnak az ítélet jogerőre emelkedését követően megjelenő számában saját költségén tegye közzé az alábbiakat:

A Kft. 2001 augusztusát követően a termék kreatív és promóciós anyagait nem a Kft-vel és készítette el.

A bíróság kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az I. r. felperesnek 15 napon belül 200.000.- Ft/azaz: Kétszázezer forintot, és ezen összegnek 2001. szeptember hó 24. napjától 2004. december 31. napjáig évi 11% 2005. január 1. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamatának megfelelő mértékű késedelmi kamatát.

Kötelezi a bíróság az alperest, hogy fizessen meg a II. rendű felperesnek 15 napon belül 300.000.- Ft/azaz: Háromszázezer forintot, és ezen összegnek 2001. szeptember hó 24. napjától 2004. december 31. napjáig évi 11% 2005. január 1. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamatának megfelelő mértékű késedelmi kamatát.

Ezt meghaladóan a bíróság a keresetet elutasítja.

Kötelezi a bíróság az I-II. r. felperest, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 15 napon belül 111.680 (Száztizenegyezer-hatszáznyolcvan) Ft. perköltséget.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye, amelyet a Ítéletáblához címezve a bíróságnál 3 példányban kell benyújtani.

A bíróság tájékoztatja a feleket, hogy a fellebbezés tárgyaláson kívül történő elbírálását kérhetik. A másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálhatja el, ha a fellebbezés csak a kamatfizetésre, a perköltség viselésére vagy összegére vonatkozik, a fellebbezés csak a teljesítési határidővel kapcsolatos, vagy a fellebbezés csak az ítélet indokolása ellen irányul; ilyen esetekben a felek kérhetik, hogy a másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson bírálja el.

Az ítéletábrá előtti eljárásban a jogi képviselő kötelező. Ennek érdekében a jogi képviselővel nem rendelkező fél pártfogó ügyvédi képviselő engedélyezését kérheti a Jogi Segítségnyújtó Szolgálattól (Igazságügyi Hivatal). A jogi képviselő közreműködése nélkül eljáró fél perbeli cselekménye és nyilatkozata hatálytalan.

I n d o k o l á s

A bíróság a csatolt iratok a felek nyilatkozatai szakvélemény és a per egyéb adatai alapján az alábbi tényállást állapította meg:

Az I. rendű felperesi grafikai tervező és kivitelező cég, egyik tagja és egyben ügyvezetője a II. rendű felperes, aki grafikusművész.

1998-tól kezdődően az I. rendű felperes több alkalommal készített az alperes részére promóciós és reklámanyagokat - például levélpapírt, borítékot, névjegykártyát, falinaptárt, jegyzetfüzetet -, többek között a nevű termékhez is. Ezek megtervezéséhez az alperes átadta részére a nevet, a reklámanyagok szövegét, illetőleg a termékhez kapcsolódó védjegyet, ami egy zöld - fehér - sárga színekből álló piramisszerű alakzat volt.

A egy atípusos antipszichotikum. A II. rendű felperes, mint tervező feladatát képezte a megbízás alapján, hogy egy olyan arculatú képi világot, „vizuális kulcsot” hozzon létre, amelyben egyrészt visszaköszön az átadott embléma - a védjegy -, ugyanakkor attól szakadjon el, és a képi világ kerüljön összefüggésbe a gyógyszer hatásával. Ennek alapján alkotta meg a II. rendű felperes a nap felé törő (papír)sárkány koncepcióját, amellyel a pszichózis fogságából való felszabadulást kívánta szimbolizálni. Kulcsmotívumként a sárkány jelenik meg, illetve mellette a felhős égbolt a fény csillanásával. Ugyanakkor a II. r. felperes által megalkotandó műre illetőleg annak felhasználására vonatkozóan külön felhasználási szerződés - mely tartalmazta volna a felhasználásért a szerzőnek járó díjat - nem jött létre.

A II. r. felperes által megalkotott grafikai mű egyéni eredeti jellege folytán szerzői jogi védelem alá eső alkotás.

A II. rendű felperes, mint szerző 1998. január hó 01-én egy felhasználási megállapodást kötött az I. rendű felperessel, mint felhasználóval. Ebben rögzítették, hogy a szerző az alperes részére készített alkalmazott grafikai művek alkotója, aki területi korlátozás nélkül, határozatlan időtartamra szóló, kizárólagos és harmadik személynek átengedhető felhasználási jogot enged a felhasználó részére. A szerződés alapján a felhasználó jogosult a szerző névfeltüntetési és mű egységének védelméhez fűződő jogainak védelmében fellépni.

Az együttműködés ideje alatt az alperes minden alkalommal meghatározta, hogy pontosan

milyen reklámanyagokra van szüksége, és mekkora példányszámban. Ennek megfelelően az I. rendű felperes árajánlatot adott, majd a terméket megtervezte, és a szükséges példányszámban le is gyártotta, az alperes pedig a számlázott tervezési és kivitelezési díjat kifizette.

2001. február hó 01-én az alperes és az I. rendű felperes egy keretszerződést is kötöttek egymással promóciós anyagok, nyomdai munkák elkészítésére. Ennek alapján az I. rendű felperes vállalta alkalmankénti megállapodás szerint a szükséges anyagok elkészítését, az alperes pedig a teljesítésért az alkalmanként megállapított összegű ellenszolgáltatás megfizetését.

2001 augusztusában a felek között a kapcsolat megromlott. Ezt követően az alperes a 2001. szeptember 20-tól 23-ig tartó kongresszusán egy üdvözlőkártyát, egy jegyzetfüzetet, illetőleg egy című füzetet készíttetett a felperesek engedélye nélkül, a II. rendű felperes által készített reklámgrafika felhasználásával. Ezen termékek az eredeti mű számítógépes módszerrel történő másolásával, eltérő betűtípussal, árnyékolással és tónusokkal jelentek meg.

A felperesek 2002. július 8-án előterjesztett majd pontosított keresetükben az Szjt. 94. §-ának (1) bekezdésének a.) és b.) pontja alapján kérték, hogy a bíróság állapítsa meg az alperesi jogsértést, tiltsa el az alperest a további jogsértéstől, valamint kötelezze elégtétel adására oly módon, hogy a című folyóiratban jelentesse meg, hogy a kreatív és promóciós anyagait 2001 augusztusa után nem a felperesekkel készítette el. Ezen túlmenően a 94. § (1) bekezdésének e.) pontja alapján az I. rendű felperes kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 900.000.- Ft jogsértéssel elért gazdagodás, és annak 2001. augusztus hó 15-től számított törvényes kamatainak megfizetésére azzal, hogy ez az összeg a korlátlan felhasználás esetére járó felhasználási díjnak felel meg. A 94. § (2) bekezdése alapján kérte a II. rendű felperes, hogy a bíróság az alperest 300.000.- Ft nem vagyoni kár, és annak 2001. augusztus hó 15-től számított kamatai megfizetésére kötelezze tekintettel arra, hogy a felperesi művet gyengébb minőségben jelentette meg.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Elsődlegesen vitatta a felperesi mű egyéni, eredeti jellegét, hivatkozva arra, hogy az abban szereplő piramis alakot, továbbá a gyógyszer elnevezését ő adta át a felperes részére. Utalt arra is, hogy az alperes az I. rendű felperessel több évre visszamenőleg szerződéses kapcsolatban volt, amely alapján jogosult volt a felhasználásra. Nem vitatta, hogy a 2001. szeptemberi felhasználásra külön engedélyt a felperesektől nem kapott, de állította, hogy a későbbiekben a művet nem használta fel. Nem látta bizonyítottnak a felperesi követelés összecszerúségét, és azt sem, hogy az általa elkészített termékeken a felperesi mű gyengébb minőségben jelent meg.

A Bíróság a 2005. március 30. napján kelt 11.P.20.791/2003/24 számú ítéletével - melyet a 2006. május 22. napján kelt 31. sorszámú kiegészítő ítéletével kiegészített - megállapította, hogy az alperes megsértette az I. rendű felperes szerzői jogát, amikor hozzájárulása nélkül felhasználta a nevű termék reklámozása céljából készített grafikai művet továbbá megsértette a II. rendű felperesnek a fenti mű egységének védelméhez fűződő szerzői jogát, amikor a művet az eredetinel gyengébb minőségben állította elő. Az alperest a további jogsértéstől eltiltotta. Kötelezte, hogy a című folyóiratnak az ítélet jogerőre emelkedését követően megjelenő számában saját költségén tegye közzé az alábbiakat: *Kft. 2001 augusztusát követően a termék kreatív és promóciós anyagait nem a Kft-vel és készítette el. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a II. r. felperesnek 200.000.- Ft-ot, és ezen összegnek 2001. augusztus hó 15. napjától a kifizetés napjáig járó, jogszabályban meghatározott mértékű kamatát, továbbá fizessen meg a II. rendű felperesnek 300.000.- Ft-ot, és ezen összegnek*

2001. augusztus hó 15. napjától a kifizetés napjáig járó, jogszabályban meghatározott mértékű kamatát. Kötelezte továbbá a bíróság az alperest, hogy fizessen meg a felpereseknek egyetemlegesen 236.000.- Ft. perköltséget. Ezt meghaladóan a felperesek keresetét elutasította.

A Ítélet tábla a 2007. március 20. napján kelt 8.Pf.20.993/2006/8 számú végzésével az elsőfokú bíróság kiegészített ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Az I. r. felperes másodfokú perköltségét 12.000 Ft-ban, a II. r. felperesét 18.000 Ft-ban az alperes másodfokú perköltségét 150.000 Ft-ban határozta meg. Kötelezte az alperest 30.000 Ft. fellebbezési illeték pótlólagos lerovására. Meghagyta, hogy az új eljárásban az elsőfokú bíróságnak az kiegészített ítélettel kapcsolatos eljárásjogi hibákat kell kiküszöbölnie és erre vonatkozó indítvány esetén szakértői bizonyítást folytathat le.

A megismételt eljárásban a felperesek (10. srsz tárgyalási jegyzőkönyv) a kereseti kérelmeiket az alábbiak szerint foglalták össze: a bíróság állapítsa meg, hogy az alperes megsértette az I. rendű felperes terjesztéshez fűződő vagyoni jogát, továbbá a grafikai mű nyilvánosságra hozatalával sértette meg az I. r. felperes vagyoni jogát, amikor a grafikai művet a 2001. szeptember 20-23-ig tartó kongresszusra készült váltási tanácsadón, jegyzetfüzetben és meghívón feltüntette. Kérte hogy a bíróság tiltsa el az I. r. felperes vonatkozásában az alperest a további jogsértéstől illetőleg kötelezze a jogsértés abbahagyására, továbbá kötelezze arra, hogy saját költségén egy megfelelő szaklapban pl. a adjon elégtételt a felperes részére. Kötelezze továbbá az alperest az I. rendű felperes részére 900.000.- Ft., és annak 2001. szeptember 24-től számított törvényes kamatainak megfizetésére. A bíróság állapítsa meg, hogy az alperes megsértette a II. r. felperesnek a mű egységének védelméhez fűződő jogát arra is tekintettel, hogy a művet silányabb minőségben reprodukálta. Kérte az alperes eltiltását a további jogsértéstől kérte kötelezni a jogsértés abbahagyására, kérte kötelezni elégtétel adására (megfelelő szaklapban saját költségén nyilatkozat közzététele), kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 300.000.- Ft nem vagyoni kár, és annak 2001. szeptember 24-től számított kamatai megfizetésére.

Az alperes változatlanul a kereset elutasítását kérte az alapeljárásban kifejtett indokok alapján.

A kereset részben alapos.

A perben nem volt vitás, hogy az I. rendű felperes és az alperes több évre visszamenő szerződéses kapcsolatban állt egymással. A kapcsolatuk szerint az alperes mindig meghatározta, hogy pontosan milyen termékekre van szüksége a reklámozásával kapcsolatban, ezen termékek grafikai tervezését az I. r. felperes elkészítette, és a kért mennyiségben a termékeket legyártotta. Minden egyes alkalommal - a megállapodásnak megfelelően - az alperes a tervezés, illetőleg az előállítás díját az I. r. felperes részére megfizette. Nem volt vitás az sem, hogy a reklámgrafika elkészítéséhez az alperes átadta az I. rendű felperes részére a gyógyszer nevét továbbá az ehhez kapcsolódó zöld - fehér - sárga csíkozású piramis alakot. A bíróság elsődlegesen az alperesi ellenkérelemben foglaltakra tekintettel azt vizsgálta, hogy az átadott anyagból a II. rendű felperes által elkészített mű egyéni, eredeti jelleggel rendelkezik-e, ebből következően részesülhet-e a szerzői jogi védelemben.

A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (továbbiakban Szjt.) (1) §-ának (1) bekezdése mondja ki, hogy a törvény védi az irodalmi, tudományos, és művészeti alkotásokat.

A (2) bekezdés h.) pontja szerint szerzői jogi védelem alá tartozik - függetlenül attól, hogy a törvény megnevezi-e - az irodalom, a tudomány, a művészet minden alkotása, és ilyen alkotásnak minősül különösen a rajzolás, festés, szobrászat, metszés, vagy könyvnyomás útján, vagy más hasonló módon létrehozott alkotás, és annak terve. A (3) bekezdés mondja ki, hogy a szerzői jogi védelem az alkotást a szerző szellemi tevékenységéből fakadó egyéni, eredeti jellege alapján illeti meg. A védelem nem függ mennyiségi, minőségi, esztétikai jellemzőktől, vagy az alkotás színvonalára vonatkozó értékítéllettől.

A bíróság alapeljárásban már kifejtett álláspontja szerint jelen esetben a reklámanyagával kapcsolatban megvalósult grafikai formatervezés - úgynevezett koncepció - magában foglalja a kulcsmotívumokat, így az átadott piramis alakból létrehozott sárkányt, a felhős égboltot, illetőleg a fény csillanását, magában foglalja a színösszeállítást, a grafikai díszítést, árnyékolást, az alkalmazott betűtípust, mindezek egyéni, eredeti struktúrájának kialakítását. A koncepció tehát a grafikai tervezés egységét jelenti, amely az egységes esztétikai megjelenés érdekében létrejött alkotás, magában hordozza az egyéni, eredeti jelleget és így szerzői jogi védelmet élvez. Ezt erősítette meg a megismételt eljárásban beszerzett SZJSZT szakvélemény is. Az alperes azzal kapcsolatos álláspontja, miszerint a II. r. felperes által készített grafika csak a II. r. felperes által a részére az alperes által átadott motívum (logó) önszorgalomból történő kiegészítése, ezzel egyértelmű cáfolatot nyert.

Az alperes sem vitatta, hogy a koncepció, a mű létrehozója a II. rendű felperes. Vitatta ugyanakkor, hogy a felperesek között a felhasználás vonatkozásában érvényes szerződés jött volna létre. Ebben a körben azonban semmiféle bizonyítékot megjelölni nem tudott, ezért a bíróság tényként fogadta el, hogy a szerző - a II. rendű felperes - a felhasználással kapcsolatos jogokat az I. rendű felperesre ruházta át. A felek egyező előadása alapján volt megállapítható, hogy az alperes a felhasználási jogot mindig az adott megrendeléssel összefüggésben, az általa megjelölt termékre, az általa megjelölt példányszám erejéig kapta meg, figyelemmel arra is, hogy ezt a példányszámot maga az I. rendű felperes állította elő és a vállalkozási díj a felhasználásért fizetendő díjat is magában foglalta. Ebből éppen az következik, hogy a 2001. szeptember 20-23-i kongresszuson történő felhasználás jogosulatlan volt (Szjt.16.§ (6) bekezdése), hiszen azokat a reklámanyagokat az alperes már nem az I. r. felperestől rendelte meg, így a felhasználásra jogot nem szerezhettek és a felhasználásért értelemszerűen díjat sem fizetett.

Az alperes sem vitatta, hogy 2001 szeptemberében a II. rendű felperes által készített grafikai művet egy kongresszuson egy jegyzetfüzet, egy belépőkártya, illetőleg egy úgynevezett című füzet elkészítésekor felhasználta. Nem vitatta azt sem, hogy ehhez engedélyt a felperesektől nem kért.

A személyhez fűződő jogok közé tartozik a mű egységének védelme. Ennek alapján az Szjt. 13. §-a mondja ki, hogy a szerző személyhez fűződő jogát sérti művének mindenfajta eltorzítása, megcsonkítása, vagy más olyan megváltoztatása vagy megcsorbítása, amely a szerző becsületére vagy hírnevére sérelmes.

A bíróság már az alapeljárásban maradéktalanul osztotta a II. r. felperes azon álláspontját, amely szerint az alperesi felhasználással a mű egységének védelme is sérelmet szenvedett. Egyszerű szemrevételezéssel megállapítható volt ugyanis a csatolt reklámanyagok alapján, hogy az alperes által számítógépes úton másolt és sokszorosított anyagok esetében a színek, a tónusok, az árnyékolás, illetőleg a felhasznált betűtípusok

az eredeti műtől eltérőek. Nem jelenik meg továbbá a II. rendű felperesi művön felhasznált keret, ezen kívül pedig a felező osztással szemben az alperesi példányokon baloldalt van egy keskeny sáv. Mindezek alapján a grafikai koncepció, a felperesi mű sérült. Ezt erősítette meg a megismételt eljárásban beszerzett SZJSZT szakvéleménye is. Mindez tehát a II. r. felperes személyéhez fűződő szerzői jogait sértette.

Az I. r. felperes arra hivatkozott, hogy a hivatkozott kongresszuson történő felhasználás az I. r. felperesnek az Szjt.23.§ (1) bekezdése szerinti terjesztési jogát sértette továbbá a nyilvánosságra hozatallal sértette az I. r. felperes vagyoni szerzői jogát. A bíróság álláspontja szerint a háromnapos kongresszuson történő jogosulatlan felhasználás kimeríti és magában foglalja az I. r. felperes által hivatkozott két magatartást, mivel a reklámanyag szétosztása, hozzáférhetővé tétele a (kongresszuson résztvevők és a résztvevőkön keresztül) nyilvánosságra hozatalt és a terjesztést is megvalósítja, így e jogosulatlan felhasználást a bíróság egységesen az I. r. felperes vagyoni szerzői jogának megsértéseként értékelte.

A szerzői jog megsértésének következményei között az Szjt. 94. §-ának (1) bekezdése mondja ki, hogy a szerző követelheti a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítását (a.) pont), a jogsértés abbahagyását és a jogsértő eltiltását a további jogsértéstől (b.) pont) továbbá azt, hogy a jogsértő adjon elégtételt saját költségén, megfelelő nyilvánosság biztosításával (c.) pont.

Mindezek alapján a bíróság a felpereseknek az egyes felpereseket ért konkrét jogsértés megállapításra, illetőleg az elégtételadásra vonatkozó kereseti kérelmét megalapozottnak találta. Itt utal a bíróság arra - az I. r. felperes által hivatkozott nyilvánosságra hozatal, mint személyhez fűződő szerzői jog tekintetében - hogy az Szjt. 15. §-a szerint a szerző meghatározott személyhez fűződő jogainak védelmében a (jogosult) felhasználó is felléphet, ha ahhoz a szerző a felhasználási szerződésben kifejezetten hozzájárul. Jelen esetben a II. rendű felperes - mint szerző - ezt a hozzájárulást megadta.

Az eltiltásra és a jogsértés abbahagyására irányuló kereseti kérelmet azonban a bíróság alaptalannak találta, mivel a felperesek által hivatkozott 2001. szeptember 20-23-i kongresszuson kívül más jogosulatlan felhasználást a felperesek maguk sem állítottak, az alperes pedig maga is úgy nyilatkozott, hogy a művet ezt követően sehol, semmilyen reklámanyagon nem használta fel, elő nem állította és nem is szándékozik azt felhasználni a jövőben sem. Nincs szükség tehát eltiltásra vagy abbahagyásra kötelezésre.

Az Szjt. 94. §. (1) bekezdésének e.) pontja szerint a szerző jogainak megsértése esetén követelheti a jogsértéssel elért gazdagodás visszatérítését. A perbeli esetben ez a jogosulatlan felhasználás díjának feleltethető meg. Ezen a címen az I. rendű felperes 900.000.- Ft és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest, amely összeget a korlátlan felhasználás esetére járó felhasználási díjként határozta meg. A bíróság ezen I. r. felperesi követeléssel kapcsolatban abból indult ki, hogy az I. r. felperesi engedély nélkül hány alkalommal, milyen körben került felhasználásra a II. rendű felperes által tervezett grafikai koncepció, grafikai mű. Alperes sem vitatta - és a csatolt anyagok is igazolták -, hogy három különböző termék, egy jegyzetfüzet, egy üdvözlőkártya, és egy váltási tanácsadó készült a 2001 szeptemberében megtartott 4 napos konferenciára. Ezt meghaladóan az I. r. felperes a felhasználás tényét bizonyítani nem tudta, ebből eredően a bíróság nem látta megalapozottnak azon igényét, mely egy korlátlan felhasználási jog ellenértékének megfizetésére irányult. Ugyanezen okból nem bírtak jelentőséggel azon számlák sem, amelyekkel az I. r. felperes azt kívánta igazolni, hogy

egyes grafikai koncepciókat milyen áron értékesített a megrendelői részére, és nem lehetett figyelembe venni a reklámgrafikai munkák korlátlan felhasználásának díjazásával kapcsolatos állásfoglalását sem.

Az I. rendű felperes ugyanakkor a keresetlevélhez csatolta az alperes egyes megrendeléseire vonatkozóan kiadott árajánlatokat, illetőleg számlákat. Így például 1998 szeptemberében egy szórólap tervezéséért, az ezzel kapcsolatos költségekért az I. rendű felperes 150.000.- Ft-ot számolt el. 1998 novemberében szintén szórólap tervezésére, és egyéb termékek nyomdai előkészítésére és tervezésére 239.500.- Ft került elszámolásra. 1999 szeptemberében egy telefonos notesz tervezésére az I. rendű felperes 57.250.- Ft-ot számolt el a költségekkel együtt. A 2001. február hó 15-i megbízási szerződés szerint a levélpapír grafikai tervezése és nyomdai előkészítése 23.500.- Ft, a boríték grafikai tervezése és nyomdai előkészítése 15.000.- Ft, névkártya grafikai tervezése és nyomdai előkészítése 12.500.- Ft, logó nyomdai előkészítése 13.250.- Ft összegben került elszámolásra. Mindezek alapján a bíróság mérlegelési jogkörében eljárva a jegyzetfüzet, a váltási tanácsadó és az üdvözlőkártya tervezésére, illetőleg nyomdai előkészítésére összesen 200.000.- Ft-ot látott elszámolhatónak, és ezen összeg megfizetésére kötelezte az alperest.

Az Szjt. 94.§-ának (2) bekezdése szerint a szerzői jog megsértése esetén a polgári jogi felelősség szabályai szerint kártérítés is jár. Kártérítési alap az is, ha a szerző személyhez fűződő jogait megsértik. A Ptk. 339. §-ának (1) bekezdése kimondja, aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. A Ptk. 355. §-ának (4) bekezdése szerint kártérítés címén a károkozó körülmény folytán a károsult vagyonában beállított értékcsökkenést és az elmaradt vagyoni előnyt, továbbá azt a kárpótlást és költséget kell megtéríteni, amely a károsultat ért vagyoni- és nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges.

A II. rendű felperes nem vagyoni kár megtérítése iránt terjesztette elő 300.000.- Ft megfizetésére irányuló keresetét hivatkozva arra, hogy az általa alkotott grafikai mű a szakmában az ő személyéhez kötött, és a gyenge minőségben való megjelenése a szakmai hírnevét rontja.

A II. rendű felperes igazolta, hogy a című kiadványban az általa készített művek között a termékhez kapcsolódó reklámgrafika is megjelenik, vagyis a mű a szakmában közismerten az ő nevéhez köthető. Korábban már kitért arra a bíróság, hogy egyszerű szemrevételezéssel is megállapítható, hogy az alperes által I. r. felperesi hozzájárulás nélkül készített kiadványokon a II. r. felperesi grafikai mű kifejezetten gyenge minőségben, más koncepcióval jelenik meg. A gyenge minőség kétséget kizáróan a II. rendű felperes szakmai hírnevét, megbecsülését hátrányosan érinti, ez olyan - az általános közfelfogás szerint is elismert ténynek - minősül, amelynek külön bizonyítása nem szükséges (Pp. 163. §. (3) bekezdés). Az előterjesztett 300.000.- Ft-os nem vagyoni kár iránti igényt szintén a Pp. 206. § (3) bekezdése szerint mérlegelési jogkörében eljárva a bíróság nem találta eltúlzottnak, ezért annak megfizetésére az alperest kötelezte.

A fizetési késedelem időtartamára a bíróság a Ptk.301.§ (1) bekezdése értelmében kötelezte az alperest a késedelmi kamat megfizetésére a felperesek által megjelölt kezdő időponttól, mely egyébként a tényleges esedékességnek felel meg.

A bíróság a perköltség viseléséről az alábbiak szerint döntött: a felperesek leróttak 72.000 Ft. kereseti illetéket 216.000 Ft. szakértői díjat előlegeztek, ügyvédi munkadíjként az elsőfokú

eljárásban 200.000 Ft. a másodfokú eljárásban 12.000+18.000 Ft. költségük merült fel. Az alperes 30.000 Ft. fellebbezési illeték lerovására köteles és a másodfokú eljárásban 150.000 Ft. mértékű perköltsége (ügyvédi munkadíj) merült fel. A felperesek összességében 42 %-ban pernyertesek 58 %-ban pervesztesek lettek az alperes ugyanezekben az arányokban de fordítva lett pervesztes illetve pernyertes. Ennek megfelelően a bíróság a Pp.81.§ (1) bekezdése értelmében kötelezte a felpereseket az alperes javára részperköltség megfizetésére.

2009. május 18.

bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő

II.

Fővárosi Ítéltábla
8.Pf.21.547/2009/4.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Korecz Zoltán Ügyvédi Iroda (... ügyintéző: dr. Korecz Zoltán ügyvéd) által képviselt, I.rendű felperes neve (...) I. rendű és II.rendű felperes neve (...) II. rendű felpereseknek, a Gayer és Társai Ügyvédi Iroda (..., ügyintéző: dr. Barna Ágota ügyvéd) által képviselt, J. Kft. (...) alperes ellen szerzői jogsértés megállapítása iránt indított perében a Pest Megyei Bíróság 2009. május 18. napján kelt, 11.P.22.434/2007/25. számú ítélete ellen az alperes 26. sorszám alatti, a felperesek 30. sorszám alatti fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatja, az elégtétel adására vonatkozó kereseti kérelmet, valamint a II. rendű felperes nem vagyoni kártérítés iránti követelését elutasítja, a perköltségről akként rendelkezik, hogy az I. rendű felperest kötelezi, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 150.000 (Százötvenezer) forint perköltséget. Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 12.000 (Tizenkettőezer) forint másodfokú perköltséget 15 napon belül fizessen meg az I. rendű felperes javára, ezt meghaladóan a felek a másodfokú költségeiket maguk viselik.

Az alperes 72.000 (Hetvenkettőezer) forint fellebbezési illeték visszatérítését kérheti az illetékes adóhatóságtól.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság - megismételt eljárás során hozott - ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette az I. rendű felperes vagyoni szerzői jogát, amikor hozzájárulása nélkül felhasználta a R.1 nevű termék reklámozása céljából készített grafikai művet a 2001. szeptember 20-23-ig tartó kongresszusra készült váltási tanácsadón, jegyzetfüzeten és meghívón. Megállapította továbbá, hogy az alperes megsértette a II. rendű felperes

személyhez fűződő, a fenti mű egységének védelméhez fűződő szerzői jogát, amikor a művet az eredeténél gyengébb minőségben állította elő.

Kötelezte az alperest, hogy a Kreatív című folyóiratnak az ítélet jogerőre emelkedését követően megjelenő számában saját költségén tegye közzé az alábbiakat: „A alperes neve Kft. 2001. augusztusát követően a R. termék kreatív és promóciós anyagait nem a C. Kft-vel és II.rendű felperes neve készítette el.”

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű felperesnek 200.000 Ft-ot, valamint a II. rendű felperesnek 300.000 Ft-ot, továbbá mindkét összeg után 2001. szeptember 14-től a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatot. Ezt meghaladóan a felperesek keresetét elutasította.

Végül kötelezte az I. és II. rendű felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 15 napon belül 111.680 Ft perköltséget.

Az irányadó tényállás szerint az I. rendű felperes, ami egy grafikai tervező és kivitelező cég - amelynek egyik tagja és ügyvezetője II. rendű felperes, aki grafikusművész - 1998-tól kezdődően több alkalommal készített az alperes részére promóciós és reklámanyagokat a R. nevű termékhez. Ehhez az alperes átadta a termék nevét, a reklámok szövegét és az ábrás védjegyét. A II. rendű felperes feladatát képezte a megbízás alapján, hogy egy vizuális kulcsot hozzon létre, amelyben visszaköszön az átadott embléma és a képi világ összefüggésbe kerül a gyógyszer hatásával. Ennek alapján a II. rendű felperes megalkotta a grafikát, amelynek a felhasználása az együttműködés ideje alatt - a felek közötti keretszerződésnek is megfelelően - akként történt, hogy alkalmanként az I. rendű felperes az alperes által meghatározottak alapján árajánlatot adott, megtervezte és legyártotta a terméket, az alperes pedig a számlázott tervezési és kivitelezési díjat kifizetette. A felek kapcsolatának megromlását követően az alperes a 2001. szeptember 20-tól 23-ig tartó kongresszusára szükséges reklámanyagot a felperesek engedélye nélkül készítette el. Az üdvözlőkártyán, a jegyzetfüzeten, illetőleg egy „V. T. E.-kal” című füzetben a II. r. felperes által alkotott reklámgrafika számítógépes módszerrel történő másolással, eltérő betűtípussal, árnyékolással és tónusokkal jelent meg.

Az elsőfokú bíróság a - hatályon kívül helyező végzés előírásának megfelelően - kirendelt Szerzői Jogi Szakértői Testület szakvéleménye alapján megállapította, hogy a Risperdal reklámanyaggal kapcsolatban a II. rendű felperes által készített grafika a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szjt.) 1. § (2) bekezdés h) pontja és a (3) bekezdés értelmében szerzői jogi védelem alá eső alkotás. Alperesi ellenbizonyítás hiányában tényként fogadta el, hogy a grafikai mű felhasználási jogát a szerző II. rendű felperes az I. rendű felperesre átruházta, amelyre vonatkozóan a felperesek 1998. január 1-én felhasználási megállapodást kötöttek egymással.

A felek egyező előadása alapján megállapította, hogy az alperes a mű felhasználási jogát mindig az adott megrendeléssel összefüggésben kapta meg és mivel a megrendelésre készült terméket az I. rendű alperes állította elő, a vállalkozási díj magában foglalta a felhasználásért fizetendő díjat is. Ebből következően az alperes a 2001. szeptember 20-23. közötti kongresszuson történő felhasználásra jogot nem szerezhetett, mivel azokat a reklámanyagokat

nem a felperesektől rendelte meg. Így a három napos kongresszuson a felhasználás az Szjt. 16. § (1) bekezdése értelmében jogosulatlan volt, amelyet az I. rendű felperes szerzői vagyoni jogainak megsértéseként értékelt és állapított meg az elsőfokú bíróság.

Megállapította továbbá az Szjt. 13. §-ára figyelemmel, hogy az alperesi felhasználással sérelmet szenvedett a mű egysége is, mert a számítógépes úton másolt és sokszorosított anyagokban a színek, a tónusok, az árnyékolás, illetőleg a felhasznált betűtípusok az eredeti műtől eltérőek, továbbá eltérés van a szerkesztés módjában is. Ezzel az alperes a II. rendű felperes személyhez fűződő szerzői jogait is megsértette.

A jogsértéseknek az Szjt. 94. § (1) bekezdésének a) pontja alapján történő megállapításán túl, jogkövetkezményként kötelezte az alperest megfelelő nyilvánosság biztosításával elégtétel adására is a c) pont szerint. Az Szjt. 94. § (1) bekezdés b) pontjában írt, abbahagyásra és eltiltásra irányuló keresetrészt azonban elutasította, mert a hivatkozott kongresszuson kívüli felhasználást a felperesek maguk sem állítottak, az alperes pedig úgy nyilatkozott, hogy más felhasználás nem történt és nincs ilyen szándéka a jövőben sem, ezért ezeket a jogkövetkezményeket szükségtelennek találta elrendelni.

Az elsőfokú bíróság az Szjt. 94. § (1) bekezdés e) pontjának alkalmazásával az I. rendű felperesnek a 900.000 forint gazdagodás visszatérítése iránti igényét csak részben találta alaposnak. Nem fogadta el az I. rendű felperesnek a korlátlan felhasználási jog ellenértékének a megfizetésére irányuló követelését, gazdagodásként csak a jogosulatlan felhasználás fejében járó díjat találta elszámolhatónak, amelynek összegét mérlegeléssel állapította meg. A felhasználás idejére és körére - három terméken történt az engedély nélküli felhasználás, egy négy napos konferencián - továbbá a felek együttműködése során az egyes tevékenységekkel kapcsolatos árajánlatokra, számlákra figyelemmel 200.000 forintot látott elszámolhatónak.

A II. rendű felperes 300.000 forint nem vagyoni kártérítés iránti keresetét az Szjt. 94. §-ának (2) bekezdése, a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdése, valamint 355. §-ának (4) bekezdése alapján, teljes egészében alaposnak találta. A jogalap megállapítása során elfogadta, hogy a Nagy Kreatív Könyv című kiadványban megjelentek alapján a perbeli mű a szakmában közismerten a II. rendű felperes nevéhez köthető. Megállapította, hogy a sérelmezett alperesi kiadványokon a felperesi grafikai mű kifejezetten gyenge minőségben jelent meg, ami - a közfelfogás szerint - hátrányosan érinti a II. rendű felperes szakmai hírnevét, amelynek külön bizonyítása nem szükséges. A nem vagyoni kár összegszerűségét ugyancsak mérlegelte, és a kért összeget nem találta eltúlzottnak.

A perköltségről a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján rendelkezett, azzal, hogy 58 %-ban az alperest tekintette pernyertesnek, és ennek megfelelően a felpereseket kötelezte az alperes javára részperköltség megfizetésére.

Az ítélet ellen mindkét fél fellebbezéssel élt.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával az I. rendű felperes tekintetében a kereset további elutasítását, a II. rendű felperes esetében a kereset teljes elutasítását kérte. Szükség esetére hatályon kívül helyezésre is tett indítványt.

Álláspontja szerint a megállapított tényállás lényegesen eltér a perben felvett bizonyítékoktól, mivel az elsőfokú bíróság tényként fogadta el, hogy megbízás alapján a II. rendű felperes feladatát képezte a mű létrehozása, holott ezt a felperesi előadást semmilyen bizonyíték nem támasztotta alá, sőt az alperes kifejezetten állította, hogy semmiféle koncepció megalkotásával nem bízta meg a II. rendű felperest.

Az I. rendű felperesnek a jogosulatlan felhasználás miatt járó marasztalás összegének a mérlegelését hibásnak és indokolatlannak találta, kifejtve, hogy a figyelembe vett számlák 50-70.000 forint megállapítását támasztják alá.

Megalapozatlannak találta a II. rendű felperes javára megállapított nem vagyoni kártérítést is. Érvelése szerint különös szabályozás hiányában a Ptk. kártérítésre vonatkozó általános szabályait kell megfelelően alkalmazni a nem vagyoni kártérítés esetében is. Ennek következtében a II. rendű felperesnek kell bizonyítania a konjunktív feltételek fennállását, így a jogellenességet, a kárt és az okozati összefüggést, azonban a hátrányok bekövetkeztének bizonyítása elmaradt. Hivatkozva a BH2001.110. számú eseti döntésre rámutatott, miszerint annak az elvi lehetősége, hogy a közvéleményben valakiről negatív megítélés keletkezhet, nem minősül olyan egyéb hátránynak, ami a nem vagyoni kár megállapítását indokolná.

Az alperesi fellebbezés alaptalannak találta továbbá az ítéletet az elégtétel vonatkozásában is. Az I. rendű felperes tekintetében azzal érvelt, hogy a vagyoni kártérítés körén kívül esik a közlemény közzétételére kötelezés, de a kereset azért is alaptalan, mert az I. rendű felperes internetes oldalán egészen a legutóbbi időkhöz magá hirdette az alperessel fennálló kapcsolatát.

A II. rendű felperes esetében, túl azon, hogy vitatta az igény előterjesztését, értelmetlennek is minősítette azt, mivel neve a reklámanyagon semmikor nem szerepelt. Megjegyezte, hogy ezen tény figyelmen kívül maradt a személyhez fűződő jogai megsértésének vizsgálatánál is.

A felperesek fellebbezése kizárólag az elsőfokú ítélet perköltséget megállapító rendelkezése ellen irányult. Kérték, hogy a jogszabályoknak megfelelő összegű perköltség megfizetésére az alperest kötelezze javukra a bíróság. Tévesnek és követhetetlennek tartották a perköltség kiszámítását, aminek megfizetésére egyetemlegesen kötelezte a bíróság a felpereseket. Utaltak arra, hogy a korábbi ítélet azonos összegben marasztalta az alperest és őt kötelezte a perköltség viselésére is, ezért érthetetlen, hogy most őket terheli a perköltség.

A felperesek az alperesi fellebbezéssel kapcsolatban az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozták.

Az alperes elsődlegesen a felperesi fellebbezés elutasítását kérte azzal, hogy a fellebbezés nem határozta meg, hogy az elsőfokú ítéletet mennyiben és milyen okból kéri megváltoztatni, annak indokolására csak később, bírói felhívás eredményeként került sor, és csak az I. rendű felperes részéről került előterjesztésre.

A másodfokú bíróság nem látott okot a felperesi fellebbezés elutasítására, a Pp. 237. §-ának alkalmazására. Kétségtelen, hogy a törvényes határidőben benyújtott fellebbezés nem tartalmazott a Pp. 235. § (1) bekezdésének megfelelően határozott fellebbezési kérelmet, de az elsőfokú bíróságnak a Pp. 95. §-án és a 235. § (2) bekezdésén alapuló felhívását követően a

fellebbezés hiánya az előírt bírói határidőben pótolásra került. A felperesek közös jogi képviselője által aláírt fellebbezésre és az abban megfogalmazott közös kérelemre tekintettel a fellebbezés minkét felperes részéről előterjesztettnek minősül. Ezért azt a másodfokú bíróság érdemben bírálta el.

A fellebbezések nem támadták az elsőfokú ítéletnek a felperesek meghaladó - a gazdagodás 200.000 Ft feletti részében, valamint az abbahagyásra és az eltiltásra irányuló - keresetét elutasító rendelkezését, azt a másodfokú bíróság nem érintette.

A felperesek és az alperes fellebbezését a másodfokú bíróság részben találta alaposnak.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperes a II. rendű felperes által készített grafikai műnek a felhasználási jogát - amelyet a II. rendű felperes átruházott az I. r. felperesre - mindig az egyes megrendelésekre vonatkozóan, az elkészített reklám-anyag átadásával kapta meg.

Ilyen engedéllyel a perbeli esetben - a 2001. szeptember 20-23-ig tartó felhasználásra - az alperes nem vitásan nem rendelkezett. Ezért a perbeli mű engedély nélküli felhasználása az I. rendű felperes szerzői vagyoni jogait sértette az Szjt. 16. § (1) és (6) bekezdése alapján.

Helytállóan jutott arra a következtetésre is, hogy a műnek fénymásolással, az eredetnél gyengébb minőségben történő, engedély nélküli felhasználása a mű lényegét érintő olyan változtatást eredményezett, amely sérti a szerző, a II. rendű felperes személyhez fűződő szerzői jogát az Szjt. 13. §-ára tekintettel.

Mivel a kereset teljes elutasítására irányuló alperesi fellebbezés a jogsértések megállapítása tekintetében nem fejtette ki álláspontját, ezért a másodfokú bíróság e körben csak az elsőfokú ítélet helyes indokaira utal. Itt tér ki arra is, hogy a jogsértés megállapítása és a jogkövetkezményeinek alkalmazása szempontjából nem bír jelentőséggel az alperesi fellebbezés által a tényállásban kifogásolt megállapítás, hogy a II. rendű felperes az alperes megbízására készítette-e el az Szjt. 1. § (2) bekezdés h) pontja értelmében szerzői jogi védelem alatt álló, egyéni, eredeti grafikai művét. A releváns körülmény az, hogy a mű elkészült, annak alkotója a II. rendű felperes és az alperes hosszabb időn keresztül, 1998-tól 2001. augusztusáig a felperesi művet, amely az általa megrendelt és I. rendű felperes által készített promóciós anyagokon megjelent, elfogadta és azt felhasználta.

A jogsértés miatt alkalmazott jogkövetkezményekkel kapcsolatban az alperes részben eredménnyel kifogásolta fellebbezésében a gazdagodás, valamint a nem vagyoni kártérítés megfizetésére és az elégtétel adására vonatkozó ítéleti rendelkezést.

Az elsőfokú bíróság a gazdagodás jogalapjául az Szjt. 94. § (1) bekezdés e) pontját jelölte meg azzal, hogy az a jogosulatlan felhasználás fejében jár. Ezzel a másodfokú bíróság egyetértett. A mű felhasználására adott engedély fejében a szerzőt díjazás illeti meg az Szjt. 16. § (1) bekezdése szerint, míg a jogsértő felhasználás esetén gazdagodásként kell visszatérítenie a jogsértőnek a szerző, illetve a vagyoni jog jogosultja számára az elmaradt jogdíjat. Az adott esetben a gazdagodást a felhasználási jog engedélyezésére jogosult, a vagyoni jogokkal rendelkező I. rendű felperes számára kell a jogosulatlan felhasználó

alperesnek megfizetnie. Ennek összegszerűségét, a felhasználás terjedelmét és módját, továbbá a korábbi megrendeléseket és teljesítéseket mérlegelve, okszerűen állapította meg az elsőfokú bíróság, annak megváltoztatására a másodfokú bíróság okot nem látott.

Nem értett egyet azonban azzal, hogy a II. rendű felperes javára a személyhez fűződő jogsértésre figyelemmel 300.000 Ft nem vagyoni kártérítésre kötelezte az elsőfokú bíróság az alperest, azt a fellebbezés alappal támadta.

Helyesen hívta fel az elsőfokú ítélet az igény alapjául az Szjt. 94. § (2) bekezdését, a Ptk. 339. § (1) bekezdését és a 355. § (4) bekezdését. E szabályok értelmében, akit személyhez fűződő szerzői jogában megsértenek, a polgári jogi felelősség szabályai szerint követelhet kártérítést.

A kártérítési felelősség szabályait ebben az esetben is a Ptk. 339-360. §-ai alapján kell megítélni. Továbbá helytállóak voltak az indokai abban a tekintetben is, hogy a Pp. 163. §-ának (3) bekezdése alapján a jogsértés jellegéből és körülményeiből következően a bíróság azt a tényt, hogy a személyhez fűződő jog megsértése miatt a sérelmet szenvedett személyt érte olyan nem vagyoni hátrány, amely a nem vagyoni kárpótlás iránti keresetet megalapozza, további bizonyítás nélkül, köztudomású tényként valónak fogadhatja el.

A másodfokú bíróság azonban egyetértett az alperesi fellebbezéssel, miszerint az adott esetben nem volt bizonyított, hogy a II. rendű felperest hátrány érte a jogellenes alperesi magatartással okozati összefüggésben, amelynek csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez indokolt és szükséges nem vagyoni kárpótlás megítélése.

A II. rendű felperes az őt ért hátrányt a művészi hírnevének romlásában jelölte meg és a „N. K. K.” című kiadványban megjelentekkel kívánta igazolni, hogy a R. termék reklámgrafikája a szakmában közismerten az ő nevéhez köthető. A „N. K. K.” vonatkozó oldalán (11.P.20.791/2003/10-I.) azonban a kétségtelenül szereplő grafikai mű az I. rendű felperes nevének feltüntetésével jelenik meg és a képet magyarázó megjegyzések között sem került megjelölésre a II. rendű felperes, mint szerző, csupán a megbízó és a mű témája került nevesítésre. Az I. rendű felperesi cég az ismertetése körében a II. rendű felperest művészeti vezetőként jelöli, továbbá felsorolásra kerül a négy grafikus körében is, utolsó helyen. Ilyen adatok alapján nem állapítható meg, hogy a szakma a perbeli grafikai művet a II. rendű felperes személyéhez köti, így köztudomás alapján sem volt elfogadható, hogy szerzői megítélésében hátrány érte volna, ami okozati összefüggésben áll az alperes megállapított jogellenes magatartásával. Ezért a másodfokú bíróság a II. rendű felperes nem vagyoni kártérítés iránti keresetét elutasította.

Az elsőfokú bíróság által elrendelt elégtétel adásával sem értett egyet a másodfokú bíróság, mert azt szükségtelennek és aránytalannak találta a jogsértő felhasználás módjára, idejére, terjedelmére és a jogsértésről tudomást szerzők körére tekintettel is. Ezért a keresetet e részében ugyancsak elutasította.

Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a közzétenni rendelt nyilatkozat egyébként sem a megállapított jogsértésnek megfelelően nyert megfogalmazást. Nem az engedély nélküli, illetve a mű integritását sértő felhasználásról, a szerzői vagyoni és személyhez fűződő

jogsérelmekről szóló nyilatkozat közzétételét rendelte el, hanem attól eltérően, olyan magatartást tartalmaz, amelyről jogsértés megállapításra nem került. Emellett nem vizsgálta és nem határozta meg az elsőfokú bíróság az elégtétel adása körében annak helyét, mértékét, módját és a nyilvánosságra hozatal maximális költségét.

Az alperesi fellebbezésre tekintettel rámutat a másodfokú bíróság, hogy tévesen érvelt az alperes azzal, hogy az I. rendű felperes vagyoni jogai megsértésének a megállapítása miatt közlemény közzétételére nem kerülhet sor. Az Sztj. 94. § (1) bekezdése nem tesz különbséget a személyhez fűződő és a vagyoni szerzői jogok megsértése miatt támasztható polgári jogi igények között, az ott felsorolt objektív és szubjektív jogkövetkezmények a szerzői jogok - amely a 9. § (1) szerint a személyhez fűződő és vagyoni jogok összessége - megsértése esetén igényelhetőek. Mivel a 9. § (6) bekezdése szerint a vagyoni jogok átruházhatók, és a jogszerző a vagyoni jogokkal a továbbiakban rendelkezhet, ezért a szerzői vagyoni jogok megsértése esetén felléphet és az Sztj. 94. § (1) bekezdés c) pontja alapján elégtételt követelhet - szükség esetén megfelelő nyilvánosság biztosításával.

Alaptalan volt a fellebbezésnek a kereseti kérelmet meghaladó döntésre hivatkozó kifogása is, mivel a 10. sorszámú jegyzőkönyvben a felperesek keresete pontosításra került, mindkét felperes kérte az elégtétel adását is és ennek megfelelően ismertette a keresetet az ítélet is.

Szükségtelenül érvelt azzal is az alperes, hogy a felhasználás során a II. rendű felperes neve szokásosan nem szerepelt a művön. Az eljárás tárgya nem névjogi sérelem volt, hanem engedély nélküli és megváltoztatott módon történő felhasználás.

A fentiekben kifejtettek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezését a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint részben megváltoztatta.

Az alperesi fellebbezés a fentiek szerint részben eredményre vezetett, a pernyertesség-pervesztesség aránya megváltozott, így erre is figyelemmel bírálta el az elsőfokú perköltséget támadó felperesi fellebbezést.

Elsődlegesen azt emeli ki a másodfokú bíróság, hogy a felperesek nem minősülnek egységes pertársaknak, mivel két különböző jogsértés miatt léptek fel az alperessel szemben, ezért az egyetemleges marasztalásuk helytelen.

A jogsértések megállapítása tekintetében a felperesek pernyertesek lettek, ugyanakkor az I. rendű felperes keresete a követelt 900.000 Ft-ból 200.000 Ft erejéig volt alapos, a II. rendű felperes 300.000 Ft nem vagyoni kárigénye teljes mértékben alaptalan volt. Ezért az I. rendű felperes és az alperes pernyertességének-pervesztességének aránya 20 % - 80 % arányúnak tekinthető, míg a II. rendű felperes teljes mértékben pervesztés az alperessel szemben a vagyoni igény szempontjából, de pernyertes a jogsértés tekintetében.

Mindezek alapján, figyelemmel a felek által előlegezett költségekre (illeték, szakértői díj és a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet alapján számított, illetve az alperes által igazolt, áfával növelt ügyvédi munkadíj) és a pernyertesség-pervesztesség arányára, a másodfokú bíróság - megváltoztatva az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó döntését, akként rendelkezett, hogy

az I. rendű felperes fizessen meg az alperesnek meghatározott összegű perköltséget, egyebekben a felek az elsőfokú költségeiket maguk viselik.

A másodfokú perköltség viselésére a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján az alperest kötelezte az I. rendű felperes javára, azzal, hogy ezt meghaladóan a felek a másodfokú költségeiket maguk viselik.

Az Itv. 51. § (1) bekezdése értelmében az alperes a megismételt eljárásban az illeték megfizetése alól mentesül, ezért a szükségtelenül lerótt 72.000 forint fellebbezési illeték visszatérítését kérheti az illetékes adóhatóságtól.

, 2010. február 4.

Dr. Lesenyei Terézia s.k.

a tanács elnöke

. Pullai Ágnes s.k.

előadó bíró

Dr. Varga Edit s.k.

bíró

A kiadmány hitelével:

bírósági ügyintéző